

Vadermoord

VADER MOORD

**AMÉLIE
NOTHOMB**

ROMAN

**VERTAALD DOOR
MARIJKE ARIJS**

DE BEZIGE BIJ ANTWERPEN

Op 6 oktober 2010 vierde de Illegal Magic Club haar tienjarige bestaan. Ik had van de grote toeloop geprofiteerd om binnen te dringen op dat verjaarsfeest, waarop ik niet was uitgenodigd.

Goochelaars uit de hele wereld waren die nacht naar de club gekomen. Parijs was geen hoofdstad van de goochelkunst meer, maar de invloed van de nostalgie was nog steeds sterk genoeg. De vaste bezoekers wisselden herinneringen uit.

‘Knap gedaan, die vermomming als Amélie Nothomb’, zei iemand tegen mij.

Ik glimlachte bij wijze van groet, zodat hij mijn stem niet zou herkennen. Een grote hoed dragen in een goochelclub was geen garantie dat je incognito bleef.

Ik wilde de mensen die hun nieuwe trucs lieten zien niet de kunst afkijken. Voorzien van een coupe champagne ging ik naar het achterzaaltje.

Vadermoord

Voor de meeste goochelaars is pokeren zonder vals spelen zoïets als vakantie. Eindelijk in aanraking komen met het toeval is in twijfelachtig gezelschap verkeren, en de mensen aan die tafel zagen er ontspannen uit. Op één na, die niet praatte of lachte, maar voortdurend won.

Ik nam hem nauwkeurig op. Hij was een jaar of dertig. Een ernstige uitdrukking week niet van zijn gezicht. Iedereen in het vertrek keek naar hem, behalve een man die tegen de bar leunde. Met zijn vijftigtal jaar zag hij er fantastisch uit. Waarom had ik de indruk dat hij daar bleef staan uit provocatie, om te tergen?

Ik ging bij de drinkers staan en won inlichtingen in. Die kreeg ik: de man die won bij het pokeren was Joe Whip en degene die het vermeed hem aan te kijken was Norman Terence. Ze waren allebei beroemde Amerikaanse goochelaars.

‘Kunnen ze niet met elkaar opschieten?’ vroeg ik.

‘Dat is een lang verhaal’, begon iemand.

Vadermoord

Reno, Nevada, 1994. Joe Whip is veertien jaar oud. Zijn moeder, Cassandra, verkoopt fietsen. Als Joe haar vraagt waar zijn vader is, antwoordt ze: ‘Hij heeft me in de steek gelaten toen je geboren bent. Zo zijn mannen.’

Ze weigert hem de naam van zijn vader te zeggen. Joe weet dat ze liegt. De waarheid is dat ze nooit heeft geweten wie haar zwanger heeft gemaakt. Hij heeft thuis zoveel mannen zien komen en gaan. De voornaamste reden dat ze hun boeltje pakken, is dat Cassandra hun voornamen vergeet of door elkaar haalt.

Toch voelt zij zich gedupeerd in deze zaak.

‘Kijk naar me, Joe. Ben ik geen mooie vrouw?’

‘Jawel, mama.’

‘Leg me dan eens uit waarom ik er niet één kan houden!’

Joe zwijgt, maar hij zou haar verschillende antwoorden kunnen geven. Ten eerste, die toestand

Vadermoord

met de voornamen. Ten tweede, haar adem die naar alcohol en tabak ruikt. Tot slot, de dingen die hij bij zichzelf als volgt formuleert: 'Ik zou jou ook verlaten, mama. Omdat je egoïstisch bent. Omdat je luid praat. Omdat je niets doet dan klagen.'

Op een avond komt Cassandra met een nieuwe vent thuis. De zoveelste, denkt Joe bij zichzelf. Zoals altijd stelt ze hen aan elkaar voor: 'Joe, ik stel je Joe voor, mijn zoon. Joe, dit is Joe.'

'Dat zal niet eenvoudig worden', merkt de oudste van de twee op.

Joe junior denkt dat dit een blijvertje is. Ze zal alvast zijn voornaam niet vergeten, want hoe weinig moederlijk ze ook is, ze heeft het beste geheugensteuntje gevonden om de naam van haar minnaar te onthouden. Bovendien is Joe senior anders. Hij stelt rare vragen: 'Draait de fietsenhandel in Reno goed?'

'Ja', antwoordt Cassandra. 'Van 5 augustus tot 15 september. Honderdtien mijl hiervandaan wordt van 27 augustus tot 5 september het Burning Man-

Vadermoord

festival gehouden. Daar mag je alleen op de fiets of in een omgebouwd voertuig rijden. Reno is de laatste grote stad voor de woestijn waar het festival plaatsvindt. Bij mij kopen de Burners hun fietsen en ik koop ze na afloop ook voor een habbekrats terug.'

Joe senior trekt bij hen in. Omdat Cassandra's kasten vol zijn, stopt hij zijn spullen in die van Junior.

'Zeg, Cassy, je zoon heeft rare dingen in zijn kast liggen.'

Ze komt kijken.

'Nee, dat heeft niets te betekenen. Het zijn zijn goochelspullen.'

'Huh?'

'Ja, dat is zijn passie sinds zijn achtste.'

Senior heeft steeds minder op met Junior. Vooral wanneer die zijn kaartentrucs doet. Senior kan zijn ogen bijna niet geloven.

'Je zoon is een satanist in de dop.'

'Ach wat, dat zijn gewoon kinderspelletjes. Alle jochies willen goochelaar worden.'

Senior heeft er geen verstand van. Toch heeft

Vadermoord

hij het beter begrepen dan Cassandra: 'Je zoon is uitzonderlijk begaafd.'

'Daar is niets uitzonderlijks aan. Hij oefent al zes jaar. Het is het enige waarvoor hij belangstelling heeft.'

Tussen de man en de jongen ontstaan klassieke haatgevoelens. Alleen berusten ze op misverstanden. Ja, ik beroof je van je moeder, die mooi is en die jij begeert, zoals zonen van jouw leeftijd doen. Je kunt zoveel hocus pocus uithalen als je wilt, je krijgt haar er niet mee terug. Maar ik kan het niet aanzien hoe je de godganse dag op je duivelskunsten zit te broeden, denkt Senior.

Je mag haar houden. Je moest eens weten wat ik van haar denk. En blij voortaan van mijn spullen af, denkt Junior.

Cassandra straalt. Senior en zij zijn al twee maanden samen. Haar record. 'Hij zal blijven.'

Als ze op een keer alle drie in de woonkamer zitten, komt er ruzie van.

'Hou op met je kaartentrucs! Ik kan er niet tegen.'

Vadermoord

‘Waar jij niet tegen kunt, is de aanblik van iemand die iets doet, terwijl jij nooit een klap uitvoert.’

‘Wat bedoel je daarmee?’

‘Vind je het niet al te vervelend om door mijn moeder onderhouden te worden?’

Cassandra geeft Junior een klap en stuurt hem naar zijn kamer.

Een uur later gaat ze naar hem toe. Op een wanhopige toon die onoprecht klinkt, vraagt ze hem weg te gaan: ‘Hij wil het zo, begrijp je? Het wil echt niet boteren tussen jullie twee. Als jij niet vertrekt, vertrekt hij. Ik ben vijfendertig. Ik wil eindelijk een man die blijft. Maar ik laat je niet in de steek. Ik zal je elke maand duizend dollar geven. Dat is veel geld. Je zult vrij zijn. Iedere jongen van jouw leeftijd zou met jou willen ruilen.’

Junior zwijgt. Senior heeft gelijk, hij ziet er geniepig uit, denkt Cassandra. Junior voelt dat ze liegt: niet haar kloris, maar zijzelf wil dat hij gaat. Senior haat hem, maar dat zou voor hem geen reden zijn om zo’n gunstige positie op te geven. De moeder heeft besloten haar zoon de deur te wijzen omdat ze beledigd is. Het joch heeft hard-

Vadermoord

op gezegd wat ze niet wil horen: Senior blijft niet bij haar om haar schoonheid.

Joe junior stopt al zijn spullen in een rugzak. Zijn goochelmateriaal pakt hij in een koffer.

Het afscheid is koel. De moeder trekt zich van de zoon niets aan. De zoon minacht de moeder.

Vadermoord

Zodra hij de woning van zijn moeder verlaat, heet hij geen Junior meer. Zijn eerste beslissing als veertienjarige is om niet meer naar school te gaan. Hij weet namelijk dat hij daar niets mee opschiet.

De moeder woont in de buitenwijken van Reno. Joe vestigt zich in het hart van de stad. Hij huurt een kamer in een van die goedkope hotels waar het in Nevada van barst. Hij wil gaan gokken in het casino en beweert achttien te zijn. Niemand gelooft hem, ze controleren zijn papieren.

Daarna frequenteert hij 's nachts de hotelbars, waar hij kaartentrucs uitvoert. De gasten, diep onder de indruk, geven hem fooien. Dat treft goed. Cassandra heeft weer eens gelogen: duizend dollar is niet veel geld als je op eigen benen moet staan. Het is hooguit wat het kost om haar moederlijk geweten te sussen. Een goedkoop geweten.

Vadermoord

Joe gaat 's morgens naar bed en slaapt tot drie uur 's middags. Hij eet pancakes en struint dan de winkels af naar nieuwe goochelvideo's. Als hij er een vindt, studeert hij hem op zijn kamer grondig in.

's Avonds test hij de nieuwe trucs uit op de klanten in de bars. Zijn leeftijd is hem zo duidelijk aan te zien dat de mensen vertederd zijn, vooral de vrouwen. Soms krijgt hij niet alleen geld, maar wordt hij ook te eten gevraagd. Hij weigert nooit.

Een jaar verstrijkt. Joe wordt vijftien. Zijn manier van leven bevalt hem best. Het lijkt wel of hij de mascotte van de bars van Reno is.

Vadermoord

Op een nacht zit Joe in zijn eentje aan de bar te oefenen. Hij merkt niet dat een man hem gadeslaat. De onbekende zit drie meter verderop aan de toog en kijkt naar zijn handen.

Plots ziet de jongen dat er naar hem gekeken wordt. Hij is het gewend en toch heeft hij het gevoel dat dit anders is. Hij doet zijn best om niets van zijn verwarring te laten blijken en beëindigt zijn kaartentruc. Daarna kijkt hij op en glimlacht tegen de man. Hoe weet hij dat die hem geen fooi zal geven? En waarom vindt hij dat niet erg?

‘Hoe oud ben je, knul?’

‘Vijftien.’

‘Waar zijn je ouders?’

‘Die heb ik niet’, zegt Joe, die niet het gevoel heeft dat hij liegt.

De man zal een jaar of vijfenveertig zijn. Hij boezemt ontzag in. Hij heeft brede schouders. Joe

Vadermoord

vindt dat zijn blik van ver lijkt te komen, alsof zijn ogen diep in zijn hoofd liggen.

‘Jongen, ik heb nog nooit van mijn leven zulke ontzettend vaardige handen gezien als de jouwe. En ik weet wat ik zeg.’

Joe beseft dat het waar is. Hij is onder de indruk.

‘Heb je een leraar?’

‘Nee, ik huur video’s.’

‘Dat is niet voldoende. Met zo’n talent heb je een leermeester nodig.’

‘Wilt u mijn leermeester zijn?’

De man lacht.

‘Kalm aan, knul. Ik ben geen goochelaar! Maar je woont in Reno, de stad van de grootste.’

‘De grootste wat?’

‘De grootste goochelaar.’

Vadermoord

De volgende dag klopte Joe tegen vier uur aan bij een huis dat aan de spoorweg lag. Er kwam geen reactie. Hij constateerde dat de deur niet op slot was en ging naar binnen.

Op de bank in de woonkamer lag een man met een krant over zijn gezicht te dutten. Joe nam de krant weg en keek aandachtig naar de slaper.

Hij was een jaar of vijfendertig. Zijn trekken straalden een intense sereniteit uit. Zijn bovenlijf was ontbloot en hij droeg alleen een jeans. Gespierd. Geen grammetje vet.

De adolescent keek de kamer rond en was teleurgesteld omdat er helemaal geen spullen stonden. Het meubilair was hooguit functioneel. Hier is niets moois, dacht hij, dit kan niet het huis van een goochelaar zijn.

Bij nader inzien klopte dat niet. De man op de bank was bloedmooi. Joe vroeg zich af of hij dood was en legde zijn oor op zijn borst.

Vadermoord

‘Wie ben jij?’ vroeg de man, die van die aanraking wakker was geworden.

‘Ik ben Joe Whip. Bent u Norman Terence?’

‘Ja.’

De man ging zitten, rekte zich uit en keek de adolescent met gefronste wenkbrauwen aan.

‘De deur was niet op slot. Ik ben naar binnen gegaan.’

‘Wil je een glas melk?’

‘Hebt u geen bier?’

‘Nee. Ik ga die melk voor je halen.’

Norman kwam terug met twee glazen melk. Ze dronken in stilte. Joe wachtte tot de volwassene hem zou vragen wat hij wilde. Maar die zei niets, alsof wie dan ook het recht had om zomaar bij hem binnen te vallen.

‘Ik wil dat u mijn meester wordt’, zei Joe ten slotte.

‘Ik ben niemands meester en wil dat ook niet zijn.’

‘Mijn leraar, als u dat liever hebt.’

‘Je leraar in wat?’

‘Waarom zou u les kunnen geven?’

Vadermoord

‘Wat wil je leren?’

De adolescent haalde een spel kaarten uit zijn zak. Hij deed een aantal trucs op de salontafel. Toen borg hij het pak weer op en vestigde zijn blik op die van Norman.

‘Je hebt de beste manier van *bottom dealing* die ik van mijn leven heb gezien’, zei de man.

‘Nou?’

‘Waarom wil je mijn leerling worden?’

‘Omdat u de grootste bent.’

‘Dat overtuigt me niet.’

‘Omdat ik fenomenale handen heb.’

‘Dat is waar, maar het overtuigt me niet. Ik heb nooit les willen geven.’

‘Wilt u al die kennis die u hebt voor uzelf houden?’

‘Ik heb nog tijd om daarover na te denken. Waar zijn je ouders?’

‘Ik heb geen vader en mijn moeder heeft me de deur uit gegooid. Ik woon al een jaar in een hotel.’

‘Leg me dat eens uit.’

Joe vertelde hem zijn geschiedenis en zijn leven van alledag. De volwassene zuchtte mismoedig.

Vadermoord

‘Hoe oud ben je?’

‘Vijftien.’

Norman keek hem doordringend aan. De adolescent begreep dat dit een beslissend moment was en deed zijn best om geen smekend gezicht te zetten.

De man dacht na.

Een jonge vrouw kwam binnen met tassen vol boodschappen.

‘Christina, dit is Joe, vijftien jaar jong. Joe, dit is Christina, mijn levensgezellin.’

‘Dag Joe. Help je me een handje?’

De jongeman pakte gauw een paar tassen uit haar handen. Ze nam hem mee naar de keuken, waar ze de inkopen opborgden. Daarna ging Joe terug naar de woonkamer.

‘Wat moet ik met jou beginnen?’ vroeg Norman zorgelijk.

Christina kwam erbij zitten en zei zo spontaan als maar kan: ‘Joe kan in de kleine kamer slapen.’

Joes hart begon wild te bonzen. Norman glimlachte: ‘Je hebt gewonnen. Ga je spullen halen.’

Toen Joe terugkwam met zijn koffer en zijn rug-

Vadermoord

zak, werd hij ontvangen door Christina. Ze wees hem zijn kamer, die uitkeek op de spoorweg.

‘Ga even in bad’, zei ze. ‘Daarna zullen we aan tafel gaan.’

Hij deed wat ze zei. In het bad slaakte hij een zucht van tevredenheid. Voor het eerst in zijn leven had hij het gevoel dat hij familie had.

Hij probeerde weer tot rede te komen: Norman zou mijn vader kunnen zijn, maar Christina is een jaar of vijftientig. Dan kan ze onmogelijk mijn moeder zijn. Toch had de jonge vrouw hem met zo weinig woorden en gebaren meer op zijn gemak gesteld dan Cassandra in de veertien jaar dat ze onder één dak hadden geleefd.

Norman riep hem: ‘Joe, het eten is opgediend!’

Aangezien hij nog in het water zat, kwam hij als de wiedeweerga uit bad en ging hij in zijn badstoffen kamerjas naar beneden, wat niemand stoorde.

Onder het eten werd weinig gezegd. Norman en Christina hadden geen televisie. Joe was heel blij met zijn nieuwe omgeving.

Vadermoord

In het midden van de nacht vroeg Norman zich af waarom hij zo'n grote verantwoordelijkheid op zich had genomen. Christina, die zag dat hij lag te woelen zonder de slaap te kunnen vatten, vond dat het een kwestie van principes was: 'Een jongen van vijftien die alleen op de wereld is, die neem je in huis, dat spreekt vanzelf.'

'Ik weet het niet. Voor iemand anders dan hij zou ik het niet hebben gedaan.'

'Is hij zo'n goede goochelaar?'

'Ja. En als hij zo'n hoog niveau heeft bereikt, kan ik me voorstellen hoe eenzaam hij is geweest. Denk eens aan het aantal uren dat hij voor de spiegel moet hebben staan oefenen tot hij er zeker van was dat de truc niet te zien was.'

'Hoe was jij op je vijftiende?'

'Eenzelvig en teruggetrokken, maar niet zo erg. Hij maakt me bang.'

'Da's gek. Ik vind hem aardig en normaal, een goeie jongen.'

'Misschien heb je gelijk', zei Norman, die bedacht dat hij Christina zich nog nooit had horen verwonderen over de manieren van wie dan ook.

Vadermoord

Omdat hij nog steeds moeilijk in slaap kon komen, zei ze tegen hem: 'Als je hem had weggestuurd, zou je er spijt van hebben gekregen.'

'Dat is waar.'

Joe kon zelf ook niet slapen, maar dat was van blijdschap. Na een heel jaar in een hotel te hebben verbleven, leek in een huis wonen hem een ongelofelijke luxe. Hij zou 's nachts niet meer in bars hoeven te werken om zijn kamer te betalen. Hij zou weer kind kunnen worden.

Er ontstond een zekere regelmaat. 's Morgens, na het ontbijt, bracht Norman zijn leerling zijn kennis bij. Daar kwam natuurlijk heel wat techniek bij kijken, maar hem op de spirituele kant van de zaak wijzen was nog belangrijker.

De leraar zag daar de noodzaak van in toen hij merkte hoe de knaap koketteerde met zijn virtuositeit.

'Waarom wil je goochelaar worden?' vroeg hij. Stilte. Joe stond met zijn mond vol tanden.

'Om te tonen dat je de beste bent?' vervolgde Norman. 'Om een ster te worden?'

Vadermoord

Een veelzeggend stilzwijgen.

‘Wat is de bedoeling van goochelen?’ hervatte de man.

Na een stilte gaf hij zelf het antwoord op de vraag: ‘De bedoeling van goochelen is ervoor te zorgen dat de ander aan de werkelijkheid gaat twijfelen.’

Joe knikte.

‘Goochelen doe je dus voor de ander, niet voor jezelf’, ging Norman voort.

‘Ik beleef er anders veel plezier aan’, zei de adolescent.

‘Het een sluit het ander niet uit. Als je de dingen doet zoals het moet, dan schep je daar vanzelf veel genoeg in. Maar het is niet de bedoeling.’

Joe keek Norman tersluiks aan. De leraar zag hem denken ‘wat een zeiksnor’ en bedwong zijn lachlust.

’s Middags deed Norman een middagdutje op de bank in de zitkamer. Joe hielp Christina met de boodschappen of het huishouden. ’s Avonds leerde ze hem koken.

Vadermoord

Joe bewonderde de goochelaar, maar voelde zich bij hem niet op zijn gemak. Hij straalde een indrukwekkende waardigheid uit. En hij was een beroemdheid. Hij liet zich er niet op voorstaan, had het er nooit over en toch was er geen twijfel mogelijk. Bij de post zaten massa's uitnodigingen van prestigieuze podia en zelfs van gerenommeerde clubs in het buitenland.

Norman trad nauwelijks nog op in Reno. Eens in de zoveel tijd ging hij op tournee naar een paar grote steden – ook daar sprak hij niet over, je moest de informatie uit hem trekken.

Wanneer hij uitging, liet hij opdrachten achter voor Joe, zoals die of die beweging oefenen. Hij wist dat het niet nodig was, Joe was een serieuze leerling. Die instructies waren eerder bedoeld om de knul het gevoel te geven dat het onderricht intussen doorging.

In Normans afwezigheid oefende Joe in zijn eentje, zoals vroeger. Urenlang zat hij voor de spiegel zijn gegoochel met kaarten of voorwerpen te bestuderen. Hij keek naar zichzelf met een andere blik sinds hij Normans leerling was gewor-

Vadermoord

den, alsof zijn spiegelbeeld het oordeel van de meester had geassimileerd.

's Middags riep Christina hem aan tafel. Waarna hij tot 's avonds laat haast niet meer van haar zijde week. Hij was dolgraag bij haar. Ze zei even weinig als Norman, maar hij voelde zich daar volstrekt niet ongemakkelijk bij. Cassandra daarentegen praatte aan één stuk door, waarschijnlijk omdat de stilte op haar zenuwen werkte.

Hij vergeleek haar altijd met zijn moeder en nam zichzelf dat kwalijk. Het komt doordat ik geen enkele andere vrouw ken, dacht hij. Christina leek hem het tegendeel van Cassandra: ze was gedistingeerd en zwijgzaam, verhief haar stem nooit en haar schoonheid sprong niet in het oog. Daarom merkte Joe die niet meteen op. Maar zodra hij zich realiseerde dat ze mooi was, trof het hem des te meer.

Hij zou dat moment niet vergeten. Toen hij met haar zat te lunchen en vroeg hoe haar ochtend was verlopen, verwachtte hij een vrij onbenullig antwoord, maar ze zei: 'Ik heb gewerkt.'

'Heb je gewerkt?'

Vadermoord

‘Ik werk iedere ochtend.’

‘Wat voor werk doe je dan?’

‘Ik ben vuurjongleur.’

Hij verslikte zich in een hap. Ze glimlachte.

‘Ik zie niet in wat daar zo bijzonder aan is. Norman en jij zijn toch goochelaars?’

Hij schaamde zich. Waarom had hij nooit vermoed dat zij ook artieste was?

‘Vertel op’, zei hij.

‘Het is het mooiste beroep ter wereld’, begon ze.

En terwijl ze praatte, nam hij haar aandachtig op. Ze straalde. Haar ogen schoten bliksemstralen. Haar fijne trekken verbluften hem. Hij had nog nooit zo’n gezicht gezien.

Op zijn vijftiende had Joe al meer dan eens schoonheid ervaren, al was het maar bij zijn moeder. Maar het was de eerste keer dat het hem iets deed, alsof die schoonheid speciaal voor hem bestemd was, alsof het iets intiems was dat je moest verdienen en je waardig moest betonen nadat het zich had geopenbaard.

Christina’s gezicht en lichaam waren ontzettend slank, hoewel haar botten nergens zichtbaar

Vadermoord

waren. Haar haren, huid en ogen hadden de kleur van karamel. Ze was opgegroeid in New Mexico en zei dat ze er nooit een dag zonder zon had gekend: het was aan haar gelaatskleur te zien.

Ze stak haar haar op met een speld van Indisch leer die met een houten stokje bijeengehouden werd. Dat eenvoudige kapsel liet een volmaakte lange hals vrij.

Haar kleren waren meestal beperkt tot een jeans en het bovenstukje van een bikini, zodat Joe de innerlijke overtuiging had dat hij haar lichaam kende. Toch veranderde die lichamelijke vertrouwdheid in het vermoeden van een mysterie toen hij verliefd op haar werd.

Want zodra hij zich bewust werd van haar schoonheid, hield hij van haar, met de overwelgende kracht van een eerste liefde. Het was een liefde uit één stuk: vanaf het moment dat ze was ontloken, ging ze gepaard met een absoluut, eindeloos verlangen.

Joe wist dat hij hield van een vrouw die niet voor hem weggelegd was, hij liet dan ook niets of zo min mogelijk van zijn liefde blijken. Toch leefde

Vadermoord

hij vanaf de eerste vonk in afwachting. Hij wist niet waarop hij wachtte, of liever hij wist het maar al te goed – op iets wat op een dag absoluut zou moeten gebeuren, want anders had niets zin.

Wijzen beweren dat niets zin heeft. Verliefde mensen bezitten een diepere wijsheid dan wijzen. Wie verliefd is, twijfelt geen moment aan de zin van de dingen.

Christina was smoorverliefd op Norman, die een fantastische man en de grootste goochelaar van de wereld was. Joe was maar een adolescent die nog alles moest leren, op alle gebied. Hij had niets mee, behalve zijn immense verlangen, en dat was voor hem voldoende om erin te geloven.

Als iemand hem had gevraagd wat die ‘er’ was waarop hij zijn hoop had gevestigd, zou hij hebben geantwoord: ‘Op een dag zal ik met Christina vrijen en zij zal daar evenveel zin in hebben als ik.’

Vadermoord

Er bestaan verschillende soorten vuurjongleurs. Wat Christina deed, heette *swinging*. Dat is jongleren met fakkels die vastzitten aan touwtjes en bola's worden genoemd - dezelfde bola's die bij sommige rodeonummers om de poten van de kalveren geslingerd worden om ze te vangen.

Andere jongleurs hanteren de fakkels rechtstreeks of maken er twee vast aan de uiteinden van een stok. Die technieken zijn stuk voor stuk spectaculair, maar bij geen ervan komt zoveel gratie kijken als bij *swinging*, zoals de naam al zegt. Vandaar dat de beoefenaars van deze discipline *fire dancers* worden genoemd.

Een van de redenen waarom Joe zich gefrustreerd voelde, was dat hij Christina haar kunst nog nooit had zien uitoefenen.

'Het is geen onschuldig schouwspel', legde ze uit. 'Het houdt altijd een risico in, zowel voor de

Vadermoord

toeschouwer als voor de jongleur. Er hoeft maar één slecht vastgemaakte fakkel in het publiek te belanden, op een in nylon geklede persoon of op iemands haar, en je kunt je de ramp indenken.’

‘Beloof me dat ik je dit ooit om de echt zal zien doen’, drong hij aan.

‘Zeker. Een beetje geduld. Intussen zie je me oefenen, dat is alvast wat.’

Dat argument werkte Joe op de zenuwen, want Christina oefende niet met echte brandende fakkel. Ze verving ze door ongevaarlijke plastic kegels die per slot evenveel wogen als de bola's. Hij kon er zich maar moeilijk van overtuigen dat het al geweldig was om de jonge vrouw zo voor hem alleen te zien dansen. Hij voelde dat de schitterende jongleerkunst van haar barbaarse gevaar was ontdaan om hem te ontzien. En hij vond dat die behandeling hem er ruw aan herinnerde dat hij een tiener was.

Het gaf precies weer wat hij voelde op seksueel gebied: hij kreeg alleen het speelgoed, terwijl hij voelde dat hij klaar was voor de onmetelijke werkelijkheid.

Vadermoord

Op een dag vroeg Joe aan Christina onnozelweg hoe je het aanpakte om de liefde te bedrijven.

Glimlachend antwoordde ze: 'Dat kun je beter aan Norman vragen. Aan zijn gezichtspunt zul je meer hebben dan aan het mijne.'

Later vroeg ze Norman of Joe hem die fameuze vraag had gesteld.

'Welke vraag?'

'Hoe je het aanpakt om de liefde te bedrijven.'

'Nee,' zei hij lachend, 'daar heeft hij de moed niet toe gehad.'

'Bij mij wel.'

Dat stemde Norman tot nadenken.

'Waarschijnlijk is hij een beetje verliefd op je. Dat stelt me gerust.'

'Waarom?'

'Het bewijst dat hij normaal is.'

'Twijfelde je daar dan aan?'

'Ja. Wanneer ik hem goocheltrucs leer, doet hij zo raar, haast om bang van te worden. Hij hangt aan mijn lippen en tegelijk voel ik dat hij me naar de keel wil vliegen en me met huid en haar wil verslinden.'

Vadermoord

‘Hij verafgoodt je!’

‘Ja. Hij verafgoodt me zoals een vijftienjarige zoon zijn vader verafgoodt. Hij wil me dus vermoorden.’

‘En beschouw jij hem als je zoon?’

‘Voreen stuk wel. Ik koester veel bewondering en genegenheid voor hem. Wanneer ik van huis ben, mis ik hem. Wanneer ik terug ben, werkt hij me op de zenuwen en jaagt hij me op de kast.’

‘Je bent bang voor hem.’

‘Nee, ik ben bezorgd voor hem.’

‘Dan is hij je zoon.’

Vadermoord

Norman probeerde Joe de klassieke kaarten-truc *Waving the Kings* van *Hollingworth* te leren. Hij deed hem eerst verschillende keren voor en legde toen de techniek uit.

‘Weet je, dit is een van de mooiste trucs’, zei hij. ‘Met jouw talent heb je die in drie uur onder de knie.’

Drie dagen later was het de adolescent nog steeds niet gelukt.

‘Ik begrijp het niet,’ zei Norman, ‘*Interlaced Vanish* van *Paul Harris* heb je in één uur geleerd en die is minstens zo moeilijk. Vanwaar die weerstand?’

Joe zette een stuurs gezicht.

Norman deed de truc nog een keer en gaf uitleg bij alles wat hij deed. Tot slot zei hij: ‘Het is vrij gemakkelijk. Geen enkele kaartentruc is echt moeilijk. Het moeilijke bij kaarten is vals spelen.’

Vadermoord

‘Dat is nu net wat ik wil leren’, diende Joe hem van replek.

Norman gaf hem meteen een klap.

‘Dat is de eerste keer in mijn leven dat ik een klap krijg’, zei Joe gepikeerd.

‘En voor mij is het de eerste keer dat ik iemand een klap geef en ik heb er geen spijt van. Zeg, jongens, je komt me vragen of ik je leraar wil worden en ik doe voor jou wat ik nooit eerder heb gedaan. Ik neem je nog in huis ook. En dan heb jij de gotspe om me te vertellen dat je een valsspeler wilt worden?’

‘Dat heb ik niet gezegd. Ik wil vals leren spelen.’

‘En waarom?’

‘Waarom heb jij het geleerd? Heb je ooit vals gespeeld?’

‘Nooit.’

‘Nou dan?’

‘Ik ben een man. Jij bent nog een kind.’

‘Daar komt de aap uit de mouw! Is er een leeftijd om vals te leren spelen?’

‘Niet voor de techniek.’

Vadermoord

‘Maak je je zorgen om mijn moraal? Goed en kwaad moet je op mijn leeftijd leren onderscheiden, toch?’

‘Inderdaad. Maar zeg eens, waarom heb je zoveel belangstelling voor vals spelen?’

‘Je hebt me het antwoord zelf gegeven: omdat dat het moeilijkste is. De moeilijkheid trekt me aan.’

‘Probeer eerst Waving the Kings onder de knie te krijgen en dan zullen we nog wel zien. Goed?’

Verveeld pakte de adolescent de kaarten en voerde de truc meteen tot in de perfectie uit.

Norman schudde het hoofd en keek hem aan: ‘Wie ben jij? Wat ben je van plan?’

‘Ach, hou toch op!’ mopperde Joe.

Diezelfde nacht, in bed, vertelde Norman het voorval aan Christina. Ze lachte: ‘Die dekselse rakker!’

‘Ik weet niet of ik dit leuk vind. Wat een lijperd!’

‘Kom nou, hij is pas vijftien!’

‘Ik zou me op mijn vijftiende nooit op die manier gedragen hebben.’

Vadermoord

‘Hoe kun je dat nou weten?’

‘Ik weet het gewoon!’

‘Ik geloof je niet. We vergeten allemaal hoe gek we op die leeftijd zijn geweest.’

‘Jij niet.’

‘Ja hoor, ik ook.’

‘Je woonde bij een stel gekken, dat is niet hetzelfde.’

‘Ik leefde in een hippiecommune waar iedereen gek was en op mijn negende en mijn twaalfde was ik inderdaad verstandiger dan zij. Maar op mijn vijftiende was ik gek.’

‘Vertel op.’

‘Toen ik vijftien was, at ik zo goed als niets. Ik was bijna anorectisch. Op een dag maakte ik een wandeling met mijn moeder. Ze wees me paddenstoelen aan die in de wei stonden en zei tegen me: “Dat zijn konijnenzwammen.” Ik vroeg haar of ze eetbaar waren, ze antwoordde: “Nee, ze zijn giftig.” Haar woorden waren nog niet koud of de lust be kroop me om ervan te eten, ik dacht aan niets anders meer. Ik ben stiekem teruggegaan naar de plek waar de paddenstoelen stonden en

Vadermoord

heb ze verslonden. Daar had ik waanzinnig veel zin in. De hele nacht heb ik overgegeven, ze hebben me naar het ziekenhuis moeten brengen.'

'Wilde je er een eind aan maken?'

'Beslist niet. Dat heb ik ook tegen mijn moeder gezegd, die me vanzelfsprekend vroeg: "Waarom wilde jij, die geen hap door je keel krijgt, giftige paddenstoelen eten?" Het enige antwoord dat ik kon bedenken, was dat ik er waanzinnig veel zin in had.'

'En heb je nu een andere verklaring?'

'Nee. Behalve dat vijftienjarigen gek zijn.'

Vadermoord

De grootste goochelaar ter wereld zijn en in Reno wonen is net zo ongerijmd als wanneer de paus in Turijn zou wonen: de juiste staat, maar niet de juiste stad.

Wanneer ze hem vroegen waarom hij niet in Las Vegas woonde, deed Norman een beroep op de volgende metafoor: ‘De brave mensen denken dat het Vaticaan de hoofdstad van het katholicisme is. Dat is maar schijn. In werkelijkheid is het Vaticaan het baken van tientallen christelijke sekten, de ene al mysterieuzer dan de andere. Met Las Vegas is het net zo: toeristen uit de hele wereld stromen toe om de hoofdstad van het entertainment te zien en daar mee te doen aan wat ze voor de plaatselijke activiteiten aanzien. Eigenlijk is Las Vegas het internationale centrum van het meest gigantische, oudste geheime genootschap: de goochelkunst.’

‘Waarom woon je daar dan niet?’ vroeg Joe.

Vadermoord

‘Juist om die reden. Als de paus een eerlijk man was, denk je dat hij dan in het Vaticaan zou wonen?’

‘Ik weet niet eens wie de paus is’, zei de adolescent.

‘Des te beter. Ik wil een fatsoenlijk man van je maken. En ik doe mijn best om er zelf een te zijn. Daarom woon ik niet in Vegas. Maar dat is niet de enige reden: ik hou er niet van om op de plek te zijn waar het allemaal gebeurt, zoals dat heet. Dan zou ik niets anders meer kunnen zijn dan een goochelaar.’

‘Ben je dan nog iets anders?’

‘Ja. Ik ben de man van Christina, om maar iets te noemen.’

‘Dat zou je in Vegas evengoed kunnen zijn.’

‘Minder. Ik zou minder tijd voor haar hebben. En bovendien is Reno de grote stad die het dichtst bij Burning Man ligt, het feest van het vuur en het evenement van het jaar voor Christina. Op dat festival toont ze het toppunt van haar kunnen.’

Dat was aan geen dovemansoren gezegd. Joe dacht aan de perspectieven die zich voor hem zouden openen als hij naar Burning Man kon gaan.

Vadermoord

Norman verkeerde in de veronderstelling dat hij van Las Vegas zat te dromen en dat verbaasde hem niet: het was een onontkoombaar en natuurlijk verlangen voor wie dan ook, dus zeker voor een buitengewoon begaafde jonge goochelaar. Op zijn twintigste zal hij enige tijd in Vegas gaan doorbrengen, dacht hij monter, terwijl hij terugdacht aan zijn eigen twintigste verjaardag, die hij daar had gevierd. Bepaalde details van zijn uitspattingen van toen schoten hem weer te binnen en hij moest erkennen dat het uitstekende herinneringen waren.

Toch was hij blij dat hij niet in die krankzinnige stad woonde.

‘Jij bent net een mormoon’, zei Christina soms tegen hem, als ze zijn braafheid beu was.

‘Ja. En toch ben ik hopeloos monogaam’, antwoordde hij.

Het was een understatement dat hij van Christina hield en dat die liefde wederzijds was. Vijf jaar daarvoor had hij haar gezien in een van haar choreografieën als *fire dancer*, op Burning Man, en in één oogopslag had hij niet alleen geweten dat hij

Vadermoord

gek op haar was, maar ook dat ze de vrouw van zijn leven was. Het merkwaardige was dat zij op haar twintigste precies dezelfde zekerheid had ervaren ten opzichte van hem, zonder er enig benul van te hebben wie hij was.

Ze was het al min of meer gewoon om bekeken te worden, maar die onbekende staarde haar op zo'n bijzondere manier aan dat ze altijd in de straal van zijn blik gevangen had willen blijven. Met die ogen op haar gevestigd had ze het gevoel dat ze de graal was.

Op Burning Man is het podium overal. Je hebt het ene nog niet verlaten of je staat alweer voor een ander. Toen Christina haar fakkels doofde, kwam de man op haar af.

'Norman', zei hij.

'Christina', antwoordde ze.

Verder wisselden ze geen woord meer. Hij hielp haar haar spullen te pakken en ging met haar mee naar haar tent.

Als je bent opgegroeid in een hippiegemeenschap, zijn er maar twee mogelijkheden: of je wordt hip-

Vadermoord

pie, of je wordt het tegendeel – een rigide accountant of bankier. Christina, die de twee uitersten had vermeden, vormde een uitzondering: ze was geen hippie, maar had haar verleden ook niet afgezworen. Ze had de dingen die haar interesseerden behouden en wat haar niet beviel achterwege gelaten.

Zo'n evenwichtige houding was opmerkelijk voor een meisje dat toch wel erg onder dat milieu had geleden. Haar vader had haar op haar negende ingewijd in hallucinogene paddenstoelen en op haar twaalfde in lsd. Op haar dertiende had ze vijfhonderd microgram acid geslikt en was ze een maand lang high geweest. Het gevolg was dat ze een jaar lang door een hel was gegaan.

‘Een jaar lang afkicken van lsd,’ legde ze uit, ‘op een leeftijd die op zich al even beangstigend is als afkicken van lsd. Ik dacht dat ik rijp was voor het gesticht: ik was de hele tijd overal doodsbang voor. Als ik daar met mijn moeder over praatte, zei ze: “Goed zo, dat is een prima leer-school.”’

Wat haar had gered, was dat ze na een jaar

Vadermoord

was gestopt met eten. De honger was op de voorgrond getreden en had de andere demonen verjaagd.

Op haar achttiende had Christina de hele bups en New Mexico verlaten. Ze had zich ingeschreven bij de circusschool van Carson City, in Nevada.

Sinds die lange hellegang op haar dertiende voelde ze zich niet aangetrokken tot gevaar, maar had ze er wel behoefte aan. Niets gaf haar zoveel rust als jongleren met vuur. Ze zag haar toekomst al voor zich: ze zou *fire dancer* worden. Bij die kunst zou ze de lichamelijke en geestelijke souplesse die ze bij de hippies had opgedaan, kunnen paren aan de ijzeren discipline van iemand die een gevaarlijk beroep uitoefent.

Christina had het gezicht en de stem van een jonge *lady*: als je haar zag en hoorde, kon je je heel moeilijk voorstellen dat zo'n voornamen en bedachtzame vrouw zo'n chaotisch verleden had. Het was ook om die reden dat ze zo snel ging samenwonen met een man die zijn weg al had gevonden: ze had structuur nodig.

Wie Norman en Christina samen zag, werd

Vadermoord

getroffen door hun punt van overeenkomst: ze hadden eenzelfde manier van zwijgen. Je zag de plechtstatige manier waarop ze stil naast elkaar troonden, als een koning en een koningin uit de Myceense tijd, waarbij alleen schoonheid en majesteit werden uitgewisseld. Door de fascinatie die uitging van die twee beeldschone wezens, zij aan zij, leken ze wel totems.

Vadermoord

Joe bleek verontrustend goed te zijn in valsspeeltrucs. Norman nam er geen aanstoot aan: ‘Het zijn hooguit stijloefeningen en ik moet erkennen dat er geen betere bestaan.’

‘Goochelen’, zei Joe, ‘is sowieso vals spelen.’

‘Daar ben ik het niet mee eens. Er is een fundamenteel onderscheid: de goochelkunst vervormt de werkelijkheid in het belang van de ander, om hem aan te zetten tot een bevrijdende twijfel. Vals spelen vervormt de werkelijkheid in het nadeel van de ander, met het doel hem zijn geld te ontfutselen.’

‘Als het alleen een kwestie van poen is!’

‘Het is erger dan dat. Een goochelaar houdt van zijn publiek en respecteert het. Een valsspeler kijkt neer op de persoon die hij plukt.’

‘Als je pokert, ben je dan geneigd om vals te spelen?’

Vadermoord

‘Mijn handen zouden dat wel willen, maar mijn hoofd zou het nooit goedkeuren. Dat is een van de redenen dat ik zelden speel: dan voel ik me gespleten.’

‘Strontvervelend is die eerlijkheid van jou!’ voer de adolescent uit.

‘Ze kan je eventueel een gevangenisstraf besparen’, glimlachte Norman.

‘Als je echt goed vals speelt, kom je niet in de gevangenis.’

‘Je hebt gelijk: als je echt goed vals speelt, word je geliquideerd door de maffia.’

‘Jij zegt dat een goochelaar zijn publiek respecteert. Heeft hij niet veeleer een gevoel van superioriteit? Van minachting?’

‘Onmogelijk. Dat zou je moeten weten: je eerste publiek ben je zelf, want je oefent voor de spiegel. En van de uren die je alleen voor je spiegelbeeld doorbrengt, word je nederig.’

‘Ik weet niet zeker of ik wel nederig ben.’

‘Je bent nederiger dan je denkt. Anders zou je er niet zo goed in zijn.’